

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การจัดการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะและวิธีการจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ความคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการการท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ และใช้ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่ออธิบายสนับสนุน พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือ ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาพบว่า การจัดการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนคีรีวงมี 3 ลักษณะคือ 1) กลุ่มทุน มีหน้าที่ในการจัดหาและระดมทุนเพื่อให้เกิดมีทุนหมุนเวียนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนั้นยังเปิดให้สมาชิกกู้ยืมเงินนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดสวัสดิการในส่วนของการรักษาพยาบาล การศึกษา และการพัฒนาชุมชนด้วย 2) กลุ่มอาชีพ มีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกภายในชุมชนมีอาชีพเสริมนอกจากทำเกษตรเพียงอย่างเดียว เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน กลุ่มอาชีพเองเป็นเสมือนแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งภายในชุมชนด้วย 3) กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีหน้าที่หลักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์ และควบคุมการใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการปลูกจิตสำนึกให้คนภายในชุมชนรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นกลุ่มที่ดูแลเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนคีรีวงด้วย และกลุ่มตัวอย่างความคาดหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการด้านการท่องเที่ยวในเรื่อง การทำให้เกิดผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน, การทำงานเป็นทีม, การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม, ความรู้สึกรักชุมชนเพิ่มขึ้น, เกิดความภูมิใจในชุมชนของตนเอง ส่วนเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยวพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ มีส่วนร่วมในการประชุม, มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์, มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ควรเพิ่มรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวเสริมเข้ามาให้มากกว่าเดิม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินกับการท่องเที่ยวในคีรีวง และควรจัดให้มีการประกวดผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนของตัวเอง เพื่อพัฒนาฝีมือและรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้มีความทันสมัย และมีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนคีรีวงเอง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนด้วย ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวภายในชุมชนมีความมั่นคง และยั่งยืนต่อไป

Abstract

The study on "Community Based Tourism Management" aims at studying characteristics and methods of community based tourism management. Its objective is also to study the community's expectation toward benefits gained from tourism management. This study is based on qualitative approach which explained by quantitative data. The area of focus is Keereewong Community, Tambol Kamlong, Lansaka District, Nakhon Sri Thammarat Province.

The study finds that tourism management of Keereewong Community has three main characteristics. They are:

1) The fund raising group – This group is responsible for raising, collecting, and allocating fund. The group also offers loans to members and orchestrates welfare such as healthcare, education, and other community development projects.

2) The occupation group – This group is responsible for promoting occupation for community members in addition to farming in order to generate extra income for family and community. The occupation group itself is a tourist attraction of the community.

3) The conservation group – Main responsibility of this group is to manage natural resources within the community through maintaining its abundance and to regulate the use of natural resources for maximum benefits. This group is also responsible for promoting community appreciation toward the real value of natural resources. Moreover, the group takes care of the tourist route within Keereewong Community.

As for benefits gained from tourism management, it create local products, team work, group bond, and community self-esteem. With respect to community participation in managing tourism, the study finds that the sample group participates in various activities; for examples, group meeting, decision making, performing tasks, benefits sharing, and evaluating outcome.

From this study, it can be recommended that Keereewong Community increase more patterns and activities into its tour programs in order to ensure that visitors enjoy their trips in Keereewong. Further, the community should organize its own local products contest, so this will improve the craftsmanship as well as local products. In order to manage tourism in a sustainable way, one should respect community selfhood, natural and cultural environment as well as traditional way of life.